

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԲԵՆԻԴԻԿԹԻՆ ԼՈՒԻՐԵՐ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՄԵԿՆԵՅ ԱՄՆ ՀԱՅՈՅ ԱՐԵՒԵԼՅԱՆ ԹԵՄ

Հոկտեմբերի 7-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբեգին Բ Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամննայն Հայոց Կաթողիկոսը հայրապետական այցով մեկնեց ԱՄՆ Հայոց Արեւելյան թեմ:

Այցի ընթացքում Նորին Սրբությունը հանդիպումներ կունենա Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի բարերարների հետ՝ քննարկելու իրենց կողմից ստանձնած Մայր Աթոռի տարբեր ծրագրերի ընթացքը:

Վեհափառ Հայրապետին ողեկցում է Մայր Աթոռի միաբան Ս. Արիս արեղա Տոնոյանը:

ՄԱՅՐ ԱԹՐԱՆ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սույն թվականի հոկտեմբերի 8-ին, «Սրբոց Թարգմանչաց» տոնի առիթով տեղի ունեցավ Վերահայոց թեմի «Հայարարուն» կրթա-մշակութային կենտրոնի սրահների բացման հանդիսավոր արարողությունը:

«Հայարարուն» «Գալուստ Գուլբենկյան», «Վարդան Զինիշյան եւ ՀԲԸՄ Վերստալ համալսարան», «Արարտիք եւ Յուլյա Սահակովներ» սրահների բացման արարողությանը ներկա էին Վրաստանում ՀՀ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան պարոն Հովհաննես Մանուկյանը, Վրաստանի նախագահի խորհրդական Վան Բայրությունյանը, ՀՀ Սփյուռքի նախարարության ԱԴՆ Կովկասի բաժնի վարիչ Տարոն Շադոյանը, Կենտրոնի կառուցման բարերար Բորիս Սահակովը, «Զինիշյան հիշատակի» հիմնադրամի Հայաստանի գրասենյակի պարասխանապու Արմեն Հակոբյանը, ՀԲԸՄ Վերստալ համալսարանի ներկայացուցիչ օրիորդ Դավար Կազանջյանը, Վրաստանում գործող արվեստի եւ գրականության մշակներ, թատերական գործիչներ եւ Թբիլիսիի հայ հասարակության ներկայացուցիչներ:

Շնորհավորանքի եւ ողջույնի խոսքով հանդես եկան Վրաստանում ՆՀ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Նովհաննես Մանուկյանը եւ ուրիշներ:

Բացման հանդիսությանը ելույթ ունեցան «Նայարպուն» կենտրոնի «Սուրբ Ներսես Շնորհալի» երգի եւ երաժշտական գործիքների համույթը, լարային քառյակը եւ նորկազմ մանկապարանեկան երգչախումբը:

Արարողության ավարտին օրհնության խոսքով հանդես եկավ թեմի առաջնորդ Տեր Վազգեն Եպիսկոպոս Միրզախանյանը:

Միջոցառումն անցավ ջերմ եւ խանդավառ մթնոլորտում:

1921 թվականին Թբիլիսիում Նովհաննես Թումանյանը հիմնադրել է «Նայարպուն» կենտրոն եւ իր հարկից ներս կազմավորում էր հայ նկարիչների, երաժիշկների, գրողների եւ մրավորականների միություններ: Սակայն 1940-ին դադարեցվում է կենտրոնի գործունեությունը: Տասնամյակներ անց Վիրահայոց թեմի նախաձեռնությամբ կառուցված համալսարան կենտրոնը ծառայելու է նույն նպատակին:

ՎԻՐԱՆԱՅՈՅ ԹԵՄԻ
ՄԱՍԼՈ ԴԻՎԱՆ

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ- ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆՈՒՄ

Նոկտեմբերի 9-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Մայր Աթոռի դիվանապետ Տ. Արշակ Եպիսկոպոս Խաչատրյանն ընդունեց Ռուսաստանի Դաշնության Պետ. Դումայի պարզամավոր, Նոբելյան մրցանակակիր, ակադեմիկոս Ժոռես Ալֆյոտովին:

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց Կաթողիկոսի անունից ողջունելով աշխարհահռչակ գիտականին՝ Սրբազան հայրն ուրախություն հայտնեց նրան Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում ընդունելու կապակցությամբ, ինչպես նաեւ գոհունակություն հայտնեց երկու երկրների գիտնականների միջեւ առկա սերտ հարաբերությունների եւ գործակցության համար:

Զրույցի ընթացքում, անդրադարձ կատարելով հավարի եւ գիտության փոխհարաբերություններին, կարեւորվեց կրոնական գիտելիքների եւ գիտության առաջընթացի ու ձեռքբերումների ներդաշնակ ընկալումը ժամանակակից մարդու կյանքում:

Հանդիպման ավարտին Արշակ Սրբազանը, բարձր գնահատելով ֆիզիկայի բնագավառում գիտնականի ունեցած կարեւոր ավանդը, մաղթեց, որ Տերն առավել արդյունավորի նրա գործունեությունը:

* * *

Նույն օրը, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Մայր Աթոռի դիվանապետ Տ. Արշակ Եպիսկոպոս Խաչատրյանն ընդունեց նաեւ Ռուսաստանի Դաշնության Պետրոգավոդսկի քաղաքապետ Նիկոլայ Լեւինի գլխավորած պարվիրականությունը:

Հանդիպմանը Սրբազան Հայրը ողջունեց Վաղարշապատի բույր-թաղաքների քաղաքացիների մասնակցությունը քաղաքի օրվա փոխակապարտություններին՝ վստահություն հայտնելով, որ դա եւս պիտի նպաստի քաղաքների միջև հարաբերությունների եւ համագործակցության առավել սերտացմանը եւ զարգացմանը:

Մայր Աթոռի դիվանապետը եւ Պետրոզավոդսկի քաղաքապետն անդրադարձ կապարեցին նաեւ Պետրոզավոդսկի հայկական համայնքի կյանքին եւ գործունեությանը: Այս առիթով քաղաքապետն ընդգծեց փոքրաթիվ հայ համայնքի դերը Պետրոզավոդսկի քաղաքական եւ մշակութային կյանքում:

Հանդիպմանը խոսվեց նաեւ Հայաստանյայց Առաքելական եւ Ռուս Ուղղափառ եկեղեցիների եղբայրական փոխահարաբերությունների մասին:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ
ՏԵՂԵԿԱՎԱԿԱՆ ՂԱՄԱԿԱՐԳ

«ՆԵՐՄԱՆ ԷԿԼԵՐՍ» ՀԻՄՆԱԳՐԱՄԻ ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԱՅՅԸՄԱՅՐ ԱԹՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Հոկտեմբերի 10-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Միջեկեղեցական հարաբերությունների գրասենյակի փնթեոն Տ. Հովակիմ եպիսկոպոս Մանուկյանն ընդունեց Գերմանիայի «Ներման Էկլերս» քաղաքական հիմնադրամի ներկայացուցիչներին: Պատվիրակությունը, որի կազմում ընդգրկված էին նաեւ Գերմանիայի Շլեսվիգ-Հոլշտայն նահանգի մի խումբ պետական գործիչներ, համալսարանի պրոֆեսորներ եւ դպրոցների փնթեոններ, Հայաստան էր ժամանել՝ ծանոթանալու հայ ժողովրդի հոգևոր ժառանգությանը եւ Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու դերակապարտությանը հայ ժողովրդի ինքնության պահպանության գործում:

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի անունից ողջունելով հյուրերին՝ Հովակիմ եպիսկոպոսը նրանց հանգամանորեն ներկայացրեց Հայոց Եկեղեցու պատմությունն ու ավանդությունները: Սրբազան Հայրը մասնավոր անդրադարձ կապարեց Հայոց Ցեղասպանության տարիներին եւ Խորհրդային իշխանության շրջանում Հայ Եկեղեցու կրած դժվարություններին եւ այսօր հայ ժողովրդի կյանքում հոգևոր առաքելությունը լիարժեք իրականացնելու ուղղությամբ ձեռնարկվող քայլերին: Հովակիմ Սրբազանը գոհունակությամբ ներկայացրեց նաեւ հոգևոր-եկեղեցական կյանքում Եկեղեցու կողմից ՀՀ անկախության շրջանում արձանագրած հաջողություններն ու ձեռքբերումները՝ ընդգծելով, սակայն, որ բազում են ժամանակի մարտահրավերները, եւ դրանց հաղթահարման գործում հոգևոր սպասավորները բազում անելիքներ ունեն:

Ի պարասխան պարվիրակության անդամների հարցումների՝ Սրբազանը նաև անդրադարձավ Նայոց Եկեղեցու հարաբերություններին Քրիստոնեական այլ եկեղեցիների հետ:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ՝ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾԻՆԻ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՐԳ

ՕՏԱՐԱԳԻՐ ՆԱՅ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՉՈՐԴՈՐԴ ՆԱՄԱԺՈՂՈՎԻ ՄԱՍՆԱԿԻՅՆԵՐԻ ԱՅՅԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ՝ Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Նոկտեմբերի 11-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Մայր Աթոռի դիվանապետ Ս. Արշակ եպիսկոպոս Խաչատրյանն ընդունեց Նայասարանի Գրողների միության նախաձեռնությամբ անցկացվող Օրարագիր հայ գրողների չորրորդ համաժողովի մասնակիցներին՝ առաջնորդությամբ Գրողների միության նախագահ Լեոն Անանյանի:

Արշակ Սրբազանը, ողջունելով փարբեր երկրներից ժամանած երեք փասնյակից ավելի գրողներին, նրանց փոխանցեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն Նայոց Կաթողիկոսի բարեմաղթանքներն ու օրհնությունը: Սրբազան Նայրն ուրախալի նկարեց այն հանգամանքը, որ արդեն ավանդույթ է դարձել Օրարագիր հայ գրողների համախմբումը Նայասարանում, որը նպաստում է գրողների փոխանակմանն ու շփմանը:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի դիվանապետը նաև անդրադարձավ մարավորականի կարևոր դերին ինչպես հայ ինքնության ճանաչման եւ պահպանման գործում, այնպես էլ այն բնութագրող բաղադրիչները անաղարտորեն ներկայացնելու առաքելության մեջ, ինչը հաճախ կասկածի փակ է դրվում մեր հասարակական կյանքի զարգացումներում: «...Մարավորական լինելը ոչ թե ինչ-որ գործընթացի մեջ ներգրավված լինելն է, այլ կենսակերպ է, կենսակերպ՝ հոգևոր-բարոյական արժեքների նկարմամբ հավարարմություն դրսևորելու նախանձախնդրության մեջ», - մասնավորապես իր խոսքում նշեց Արշակ Սրբազանը:

Նայ գրողների անունից Լեոն Անանյանն իր երախագիտությունն ու շնորհակալությունը հայրենեց ջերմ ընդունելության համար:

Նանդիպման ընթացքում Սրբազանը պարասխանեց նաև հայ գրողներին հուզող հարցերին, որոնք առնչվում էին Նայ Առաքելական Եկեղեցու ներկայիս գործունեությանը կրթական ոլորտում, աղանդավորական զանազան շարժումներին եւ հայ ժողովրդի հոգևոր անվտանգության ապահովմանն ուղղված քայլերին:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ՝ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾԻՆԻ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՐԳ

**ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՎ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ-
Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ: ՆԱՅՏԱՐԱՐՎԵՅ «ՆՈԳԵՒՈՐ ՍՊԱՍԱՎՈՐՆԵՐԻ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱՅՐԱԴԵՏԱԿԱՆ
ՆԻՄՆԱԳՐԱՄԻ» ՍՏԵՂԾՈՒՄԸ**

Նոկտեմբեր 15-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբելին Բ Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն Տա-
յոց Կաթողիկոսը, ավարտելով հայրապետական այցը ԱՄՆ Տայոց Արեւելյան թեմ, վե-
րադարձավ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին:

Նորին Սրբության այցի ընթացքում, նախաձեռնությամբ Մայր Աթոռի բարերարներ
վեր եւ փիկին Նազար եւ Արարեմիա Նազարյանների՝ հոկտեմբերի 12-ին, Նյու Յորքում ի
պատիվ Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսի ծննդյան 60-ամյակի կազմակերպվել էր ճաշկե-
րույթ, որին իրենց մասնակցությունը բերեցին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի բարերարներ եւ
բարեկամներ: Երեկոն հանդիսավարեց ՆԲԸՄ նախագահ Պերճ Սեդրակյանը, որ ողջու-
նեց Մայր Աթոռի բարերարների ներկայությունը ճաշկերույթին եւ ի դիմաց ամենքի շնոր-
հավորեց Նորին Սրբությանը ծննդյան փառեղարձի առիթով:

Ճաշկերույթի ժամանակ ԱՄՆ Տայոց Արեւելյան թեմի առաջնորդ Տ. Խաժակ արքե-
պիսկոպոս Պարսամյանն անդրադարձ կարարեց ժամանակներին համահունչ՝ հոգեու-
րականների պարասպության կարեւոր խնդրին եւ այդ առաքելության իրագործման
ուղղված Վեհափառ Տայրապետի ջանքերին: Այս առիթով Սրբազանը հյուրերին փեղե-
կացրեց Գերագույն Նոգետոր Խորհրդի 2011 թ. մարտի 17-19-ի ժողովին «Նոգետոր սպասա-
վորների պարասպության հայրապետական հիմնադրամ» ստեղծելու որոշման մասին,
որի նախագահն է փխար Պերճ Սեդրակյանը:

Իր խոսքում ՆԲԸՄ նախագահ Պերճ Սեդրակյանը, անդրադարձ կարարելով Տայ-
կական Բարեգործական Ընդհանուր Միության մշտական գորակցությանը Մայր Աթոռ
Ս. Էջմիածնի առաքելությանը, փեղեկացրեց, որ ՆԲԸՄ որոշել է իր կրթաթոշակային
ծրագրից այս նպատակին հարկացնել մեկ մլն. ԱՄՆ դոլար: Այս առիթով փեր եւ փիկին
Նազար եւ Արարեմիա Նազարյանները, որոնց ազնիվ հոգածությամբ կազմակերպվել էր
ճաշկերույթը, հիմնադրամին նվիրաբերեցին մեկ մլն. ԱՄՆ դոլար գումար: Մեկ մլն. ԱՄՆ
դոլարի նվիրաբերություններ կարարեցին նաեւ Մայր Աթոռի բարերարներ փեր եւ փի-
կին Սարգիս եւ Նուրթ Բեդեյանները եւ փեր եւ փիկին Նրաչ եւ Սյուզան Թուֆայանները:
Տեր եւ փիկին Պերճ եւ Վերա Սեդրակյանները հիմնադրամին նվիրաբերեցին 250 հազար
ԱՄՆ դոլար գումար, հարյուր հազարական ԱՄՆ դոլար ընծայաբերեցին փեր եւ փիկին
Երվանդ եւ Մելիսա Դեմիրճյանները, փեր եւ փիկին Տայկ եւ Էլզա Դիդիգյանները, փեր եւ
փիկին Նշան եւ Մարգարետ Աթինիգյանները: Տեր եւ փիկին Տարրի եւ Էդնա Քելեշյան-
ները, Օսկար Թաթոսյանը եւ Զերրի Դեմիրճյանը այս նպատակին հարկացրեցին յուրա-
քանցուրը հիստոն հազար ԱՄՆ դոլար: Տեր եւ փիկին Զորջ եւ Ալիս Գեորգյանները, փեր եւ

տիկին Զավեն և Առլին Դադեկյանները, Կեր և Կիկին Բաբկեն և Անահիտ Մկրյանները, դոկտ. և Կիկին Նարություն և Շաքե Մեխակյանները հիմնադրամին նվիրաբերեցին քանահինգ հազարական ԱՄՆ դոլար:

Հիմնադրամի նախագահը հայտնեց նաև, որ ԱՄՆ Նայոց Արևմտյան թեմի առաջնորդ Տ. Նովնան արքեպիսկոպոս Տերպերյանի տեղեկացմամբ նույն նպատակի համար թեմի հայտրոյաց կողմից արդեն հավաքվել է մեկ մլն. ԱՄՆ դոլար գումար:

Ճաշկերույթի ավարտին ներկաներին իր օրհնությունն ու պարգամը բերեց Վեհափառ Նայրապետը՝ շնորհակալություն հայտնելով բարերար հայտրոյիներին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնին և Ամենայն Նայոց Կաթողիկոսին ցուցաբերվող մշտական գորակցության և եկեղեցականաց նոր սերնդի պարտաստության կարևոր գործին ազնիվ ընծայաբերումներով սատարելու համար:

Ի նպաստ հոգեւորականաց պարտաստության հիմնադրամի, որի ընդհանուր համակարգողն է Կիկ. Լուս Գոնոնյանը, նվիրաբերությունները շարունակվում են:

Մայր Աթոռ վերադարձի ճանապարհին՝ Փարիզում, հոկտեմբերի 14-ին Ամենայն Նայոց Կաթողիկոսը հանդիպում ունեցավ շվեյցարահայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ: Վեհափառ Նայրապետը գոհունակությամբ ընդունեց հաղորդումն այն մասին, որ Շվեյցարիայի Նայ Առաքելական Եկեղեցու խորհուրդը լուծարվել է հոկտեմբեր 2-ին կայացած Ընդհանուր Անդամական Ժողովի որոշմամբ: Ներխորհրդակցության որոշվեց հանձնարարել Ժնևի և Լեման շրջանի նորակազմ ծուխի արևնապետ Արդեն Շելլեֆյանին և արդեն լուծարված Շվեյցարիայի Նայ Առաքելական Եկեղեցու խորհրդի արևնապետ, Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ հիմնադրամի անդամ Դանիել Փափագյանին Շվեյցարիայի հայոց թեմի առաջնորդական տեղապահ Տ. Մեսրոպ վարդապետ Պարսամյանի հետ, որպես Սուրբ Նակոբ եկեղեցու ընթացիկ հարցերի կառավարման կոմիտե, ձեռնամուխ լինել պարարագների վերսկսմանը Ժնևի Ս. Նակոբ եկեղեցում և Ժնևի ու Լեմանի շրջանի Ընդհանուր անդամական Ժողովի հրավիրմանը:

Նորին Սրբությունը, իր օրհնությունը բերելով շվեյցարահայ համայնքի ներկայացուցիչներին, հաջողություն մաղթեց նրանց աշխատանքներին, որով Ժնևի հայ համայնքը կվերագրվի իր ներքին խաղաղ կյանքը և համախորհուրդ՝ համայնքային մնացյալ կառույցների հետ ձեռնամուխ կլինի թեմական կառույցների ձեռավորմանը և Շվեյցարիայի ազգային-հոգևոր կյանքի արդյունավետ կազմակերպմանը:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՐ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՐԳ

ՄՐԳԱՇԱՏ ՆԱՄԱՅՆՔԻ Ս. ԱՍՏՎԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՅՈՒ ՎԵՐԱԾՈՒՄԸ

Ս/թ հոկտեմբերի 15-ին Արմավիրի թեմի առաջնորդ Տեր Սիոն եպիսկոպոս Աղամյանի ձեռամբ և թեմի հոգևորականների մասնակցությամբ վերածվեց Արմավիրի թեմի Մրգաշապ համայնքի Սուրբ Աստվածածին եկեղեցին: Ներկա էին Արմավիրի մարզպետ Ա. Ղահրամանյանը, ԱԺ պարզամավոր Ն. Գևորգյանը, Արմավիրի քաղաքապետ Ռ. Խղաթյանը, հարևան համայնքի բնակիչներ, շար ու շար հյուրեր:

Միասնական Տերմոնական աղոթքից հետո, ըստ ծիսակարգի, Սրբազան հայրը ծնկաչոք «Բաց մեզ, Տեր» շարականի երգեցողության ներքո երեք անգամ թակեց եկեղեցու դուռը՝ Երկնային Տիրոջը խնդրելով բանալ ողորմածության դուռը, որից հետո նախ հոգևոր դասը, հետո ներկա հավաքացյալները ուրբ դրեցին Աստծո փուն, ուր փեղի ոնեցավ եկեղեցու Սուրբ Սեդանի, 16 սյուների և մկրտության Սուրբ ավագանի օծման արարողակարգը:

Մրգաշապ գյուղի Սուրբ Աստվածածին եկեղեցին կառուցվել է մաքրուի վրա, որի շինարարությունը սկսվել էր 1865 թ., իսկ առաջին օծումը կատարվել էր 1903 թ.: Եկեղեցու երկարությունը 33 մ է, իսկ լայնությունը՝ 17 մ: Ինչպես շար եկեղեցիներ, այս մեկը նույնպես 1937 թ. մինչև 1980 թ. ծառայել էր որպես ցորենի պահեստ: Գյուղի ժողովրդի համար շար կարևոր սրբափեղի է եղել Ս. Աստվածածին եկեղեցին: Նրանք այդ ընթացքում հավաքով սպասել են և եկեղեցու արևելյան կողմում գրավող խաչի մոտ աղոթել, որ մի գեղեցիկ օր վերաբացվի իրենց սիրելի եկեղեցին:

2007 թ. մեծ ուրախություն ապրեց գյուղը, երբ Աստծո կամքով Նյուսիսային Ամերիկայի Արեմոյան թեմի առաջնորդ Ս. Նովնան արքեպիսկոպոս Տերաբեյանի միջնորդությամբ, բարերարներ Տեր և Տիկին Մազմանյանների աջակցությամբ սկսվեց եկեղեցու վերանորոգումը: Այնուհետև եկեղեցու վերանորոգման աշխատանքներին աջակցեցին Խղաթյան եղբայրները, ԱԺ պարզամավոր Նահապետ Գևորգյանը, Կարեն Մրկրչյանը, փասնյակ մրախոգ հավաքացյալներ իրենց փոքրիկ ներդրումներն են ունեցել և ի վերջո համայնքապետ Գևորգ Դանիելյանի ազնիվ աջակցությամբ և գործնական քայլերի արդյունքում վերաբացվեց Սուրբ Աստվածածին եկեղեցին:

Մինչ եկեղեցու վերաբացվելը, համայնքում ակտիվ են եղել Նայ Առաքելական Սուրբ եկեղեցու հավաքացյալները, այցելու հոգևորականի կողմից խարիչված եկեղեցում մաքրուցվել է Սուրբ և անմահ պարարագ, կազմակերպվել են ուխտագնացություններ: Մրգաշապ համայնքում 2011 թ. հունվարից Մայր Աթոռի կողմից նշանակված Ս. Մարկոս քին. Մանգասարյանը կիրակի օրերին իր ծառայությունն է բերում այս համայնքին: Նրա ծառայությունը մի նոր հոգևոր շունչ է հաղորդել համայնքի թե՛ երիտասարդներին և թե՛ փայտեցներին:

Սրբազան հայրը վերածման արարողակարգից հետո իր օրհնության և գոհունակության խոսքն ասաց բոլոր բարերարներին և հավաքավոր ժողովրդին մաղթեց, որ Երկնային Տիրոջը և Նայ Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցուն հավաքարիմ մնան ու շարունա-

կեն աղոթել՝ այսուհետ, ո՛չ թե եկեղեցու պատերից դուրս՝ այլ եկեղեցու կամարների ներքո, քանի որ օրվա խորհուրդն է վկան, որ երբեք զուր չեն մարդկային անկեղծ աղոթքներն առ Աստված:

Եկեղեցու վերածնունդից հետո Սրբազան հայրը մտրեցավ գյուղի կենտրոնում գյուղացիների պապրաստած բերքառաք սեղաններն օրհնելու, շնորհավորեց Մրգաշապ համայնքի բնակիչներին բերքի փոնի առիթով, որը մրգաշապցիները անվանում են «մաճառի» փոն և 2002-ից յուրաքանչյուր փարի մեծ շուքով համագյուղական փոն են կազմակերպում:

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ
ԱՐՄԱՎԻՐԻ ԹԵՄԻ

ԿԱՏԱՐՎԵՑ ԿՈՏԱՅՔԻ ԹԵՄԻ ՄԵՂԱԶՈՐ ԳՅՈՒԴԻ Ս. ԱՍՏՎԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՎԵՐԱԾՆՈՒՄԸ

Նոկտեմբերի 15-ը Կոտայքի մարզի Մեղրաձոր գյուղի, հարակից գյուղերի և մարզի ազգաբնակչության համար անմոռանալի ու փոռական օր էր: Մեղրաձոր գյուղում վերածովեց 1881-ին կառուցված Ս. Աստվածածին եկեղեցին, որը կառուցվել է օծվել է Գևորգ Դ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ձեռամբ:

Կոտայքի թեմի առաջնորդ Ս. Առաքել եպս. Քարամյանի ձեռամբ օծվեցին եկեղեցու Ս. Սեղանը, Մկրտության ավազանը և 16 սյուները: Արարողությանը մասնակցում էին Մայր Աթոռի միաբանները և թեմի հոգևոր հայրերը: Ի թիվս շաք բարերարների՝ Ս. Աստվածածին եկեղեցու վերանորոգման բարերարներից են նաև ամերիկահայ Զաքար և Վարդան սարկավազ Խաչիկյանները:

Վերջում Գերաշնորհ Սրբազան Հայրը հավուր պապշաճի քարոզ խոսեց, որում մասնավորաբար ասաց.

«Այսօր այս նյութականացված աշխարհում դժվար է գրել մարդ, որ իր գործերով ապրում է հավիտենականության և հավերժության համար, ազգի և եկեղեցու համար: Մեր օրերում հոգևորը անարեսված է, մարմնավորն է կարևորվում, դա զալիս է հավիտենականության մասին մարդկանց ոչ ճիշտ պատկերացումից: Մարդը ամեն օր մրաժում ու հոգ է փանում իր մարմնի մասին և չի գիտակցում, որ մարմինն առանց հոգու, հոգևորի մեռած է: Եթե մարմնի սնունդը կերակուրն է, ապա հոգու սնունդը աղոթքն է՝ իսկ աղոթքի գործնական մասը եկեղեցաշինությունը»:

Տոնախմբությանը ներկա էին Կոտայքի մարզպետ Կովալենկո Շահգալդյանը, Ազգային ժողովի պարզամավոր Մխիթար Հարությունյանը, Մեղրաձորի գյուղապետ Կառլեն Նովիանիսյանը և մարզային ու քաղաքային իշխանությունների այլ ներկայացուցիչներ: Այդ օրը մեղրաձորցիները փոռեցին նաև գյուղի հիմնադրման 180-ամյակը:

ԿՈՏԱՅՔԻ ԹԵՄԻ
ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

**ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ
ՄՈՍԿՎԱՅԻ ՆՈԳԵԻՈՐ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՌԵԿՏՈՐԻՆ**

Նոկտեմբերի 19-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Ռուս Ուղղափառ Եկեղեցու Մոսկվայի հոգևոր ակադեմիայի ռեկտոր, Մոսկվայի թեմի առաջնորդական փոխանորդ Վերեյսկի արքեպիսկոպոս Եւգենիին:

Նանդիպմանը Նորին Սրբությունն իր բարեմաղթանքներն ու օրհնությունը բերելով սրբազանին՝ ընդգծեց, որ Քույր եկեղեցիների ներկայացուցիչների նման այցելությունները հարմար առիթ են ավելի մոտիկից ծանոթանալու Տայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցուն եւ մեր հավաքավոր ժողովրդին, դարերի հոլովոյթում նրա կերպած ազգային-հոգևոր արժեքներին:

Զրույցի ընթացքում կարևորվեցին երկու եկեղեցիների միջև առկա ջերմ եւ եղբայրական հարաբերությունները, մասնավորապես, հոգևոր կրթական հաստատությունների միջև ձեռավորված համագործակցությունը: Այս առիթով Վեհափառ Տայրապետը գոհունակությամբ անդրադարձավ Գևորգյան հոգևոր ճեմարանի եւ Սանկտ-Պետերբուրգի հոգևոր ակադեմիայի միջև ստորագրված համագործակցության հուշագրին: Նորին Սրբությունն անդրադարձավ նաեւ Տայոց Եկեղեցու առաջնահերթ խնդիրներից մեկին՝ հոգևորականների պատրաստությանը: Տեղեկացնելով, որ իր գահակալության փարիներին շուրջ երեք հարյուր եկեղեցականներ են ձեռնադրվել եւ ծառայության կոչվել Տայ Եկեղեցու անդաստանում, Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսը նկատեց, որ դեռ բազում անելիքներ կան այդ ոլորտում՝ հույս հայտնելով, որ Տայստանում գործող երեք կրթական հաստատությունները՝ Գևորգյան հոգևոր ճեմարանը, Սևանի Վազգենյան դպրանոցը եւ Տառնավանքի ընծայարանը, ինչպես նաեւ բարձրագույն կրթությամբ երիտասարդների համար բացված քահանայից լսարանները պիտի լրացնեն եկեղեցականների պակասը:

Իր հերթին Վերեյսկի արքեպիսկոպոս Եւգենին երախտագիտություն հայտնեց Նորին Սրբությանը ընդունելության համար՝ նշելով նաեւ Գևորգյան հոգևոր ճեմարանի հետ համագործակցելու իրենց մրադրության մասին:

Նանդիպմանը ներկա էին Մայր Աթոռի Միջեկեղեցական հարաբերությունների գրասենյակի պատասխանատու Տ. Նովակին եպիսկոպոս Մանուկյանը, Գևորգյան հոգևոր ճեմարանի փեսուհ Տ. Գևորգ վարդապետ Սարոյանը եւ Մոսկվայի հոգևոր ակադեմիայի շրջանավարտ, Մայր Աթոռի վարչա-փոխնախագահ ընթացիկ փոփոխ Տ. Մուշեղ վարդապետ Բաբայանը:

ՄԱՅՐ ԱԹՐԱՆ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ

Մոսկվայի հոգևոր ակադեմիայի ներկայացուցիչները Մայր Աթոռում

ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՅ ՄԻ ԽՈՒՄԲ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԳՐԱԴՆԵՐԻ

Նոկտեմբերի 20-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբրիելի Բ Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսն ընդունեց «Գրական փառքան 2011» ծրագրի շրջանակներում եւրոպական փառքեր երկրներից Տայասրան ժամանած մի խումբ գրողների՝ ՏՏ Մշակույթի փոխնախարար Արեւիկ Սամուելյանի ուղեկցությամբ:

Խմբի անունից շնորհակալություն հայտնելով Վեհափառ Տայրապետին ընդունելության համար՝ փիկ. Սամուելյանը ներկայացրեց միջմշակութային շփումների զարգացմանն ուղղված՝ հայ եւ օտար գրողների համարել ջանքերով կազմակերպվող գրական եւ մշակութային ծրագրերն ու միջոցառումները:

Վեհափառ Տայրապետը գոհունակություն հայտնեց եւրոպական գրողների ու հայ գրական աշխարհի ներկայացուցիչների համագործակցության կապակցությամբ: Նորին Սրբությունն իր խոսքում մասնավորապես նշեց. «Գիրն ու գրականությունը հասարակության հոգեւոր-բարոյական նկարագրի ամենաանաչառ ցուցիչն են: Աստվածաշնչում ասվում է, որ «սրբի լիությունից է խոսում բերանը», այսինքն՝ մարդ խոսում, գրում եւ արտահայտում է այն, ինչ որ իր հոգում կրում է: Այս առումով, անշուշտ, յուրաքանչյուր ժամանակ իր ուրույն մշակութային ունի, սակայն մենք կարծում ենք, որ քրիստոնեական արժեքներ կրող ազգերի գրականությունը, սնվելով քրիստոնեական հարուստ մշակութային ժառանգությունից, պետք է ուղղված լինի մարդու ներքին հոգեւոր շինվածքի կերպմանը, զորացմանը, ամրացմանն ու հարստացմանը»:

Տանդիպման ավարտին Վեհափառ Տայրապետը գրողներին մաղթեց նորանոր ներշնչանքներ, որպեսզի նրանց հայաստանյան փառվորությունները նոր աղբյուր դառնան հեղափոխ ստեղծագործական կյանքում: Նորին Սրբությունը նաեւ պարասխանեց գրողների հարցերին, որոնք վերաբերում էին Տայոց Եկեղեցու գործունեությանը եւ միջեկեղեցական հարաբերություններին:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՐԳ

ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՅԱՎ ՆԱՅԱՍԱՆՅԱՆ ԿՈՐ ՍԵՂԱՆ ՏԻՄՆԱԳՐԱՄԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ

Նոկտեմբերի 20-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում փեղի ունեցավ Եկեղեցիների Տամաշխարհային Խորհրդի եւ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի կողմից հիմնադրված Տայասրանյան Կոր Սեղան բարեգործական միջեկեղեցական հիմնադրամի փառեկան (2010-2011թթ.) ամփոփող ժողովը:

Արդեն փաստինգ փարի գործող Կոռ Սեղանի հիմնադրամի նպատակն է աջակցել բարեգործական, գյուղատնտեսական, բնապահպանական, կրթական, մշակութային ու հասարակական փարբեր ծրագրերի իրականացմանը: Վերջին շրջանում Կոռ Սեղանը ներգրավված է նաև փարածաշրջանային խաղաղության հաստատման եւ արտակարգ իրավիճակներում օգնության կազմակերպման ծրագրերում:

Ժողովը սկսվեց Կոռ Սեղանի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ, Գեղարքուն-յաց թեմի առաջնորդ Տ. Մարկոս եպիսկոպոս Հովհաննիսյանի աղոթքով եւ բացման խոսքով: Սրբազան Հայրը, ողջունելով ժողովին ներկա Կոռ Սեղանի գործընկերներին եւ աշխատակիցներին, հաջողություն ու բարի ընթացք մաղթեց ժողովի աշխատանքներին: Ներկաներին իր ողջունի խոսքը փոխանցեց նաև ՀԿՄ գործադիր փնօրեն դոկտոր Կարեն Նազարյանը: Վերջինն ուրախությամբ նշեց, որ հիմնադրամի երկարատև աշխատանքի արդյունքները նկատելի են, ընդլայնվել է գործընկերների ցանցը: Հիմնադրամի գործադիր փնօրենը ժողովականներին ներկայացրեց նաև միջեկեղեցական կազմակերպության օպերատիվ եւ արագ արձագանքը Տավուշի մարզում փրկելի ունեցած սողանքի հետևանքների հաղթահարման գործում. «Մենք թերևս միակ միջազգային կազմակերպությունն ենք, որ առաջինն արձագանքեցինք այդ դժբախտ պարահարին եւ հոգևոր, նյութական աջակցություն ցուցաբերեցինք»:

Ժողովին իր մասնակցությունն էր բերել նաև Հայաստանի Հանրային խորհրդի նախագահ Վազգեն Մանուկյանը, որ իր ելույթում ներկայացրեց Հանրային խորհրդի գործառույթները, սրելծման նպատակը եւ կարարվող աշխատանքները:

Այնուհետև ՀԿՄ-ի գործադիր փնօրենը եւ ծրագրերի պարասխանատուները ներկայացրեցին հիմնադրամի 2010-2011 թթ. գործունեության հաշվեկրպությունը, ապա փրկելի ունեցան քննարկումներ, նախանշվեցին հիմնադրամի հետագա գործունեության առաջնահերթ ոլորտները:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՐԳ

**ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ ԹԵՄԻ ՈՒՆՏԱՄՈՐՆԵՐ
ՄԱՄՆԱԿՅԵՅԱՆ ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏԻ Ս. ԿԻՐԱԿՈՍ
ԵԿԵՂԵՅԻՈՅ ՎԵՐԱՕԾՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ**

Ամերիկայի Հայոց Արևելեան թեմի առաջնորդ Գերշ. Տ. Խաժակ արք. Պարսամեան՝ անցեալ շաբաթ խումբ մը ուխտատուներ առաջնորդեց դէպի Տիգրանակերպ՝ ուր փրկելի պի-րի ունենար վերանորոգուած Ս. Կիրակոս Եկեղեցոյ վերածումը:

Ուխտատուներու այս խումբը, որուն մաս կը կազմէր նաև թեմական պարուիրակ

Գերշ. Տ. Վիգեն արք. Այգազեան, յաջորդ օրը պիտի այցելէր Վան, սակայն Կիրակի օր փեղի ունեցած երկրաշարժին պարճառաւ այս այցելութիւնը ջնջուեցաւ:

Երկրաշարժի դժբախտ պատահարէն ետք՝ թեմակալ առաջնորդ Գերշ. Տ. Խաժակ արք. Պարսամեանի հետ հեռախօսային հաղորդակցութեամբ փեղեկացուեցաւ, որ ուխտաւորները այդ երկրաշարժէն ազդուած չեն: Սրբազան Հայրը ըսաւ. «Մեր սրբերը ոգեւորող հոգեպարար արարողութենէ ետք մենք յուզումով լեցուեցանք, երբ երկրաշարժի լուրը ստացանք. կ'աղօթենք աղէքեալներուն եւ անոնց ընտանիքներուն համար»:

Տիգրանակերպի շրջանին մէջ Ս. Կիրակոս եկեղեցոյ վերանորոգութիւնն ու վերածումը մեծ հետաքրքրութիւն ստեղծած էր. զանազան շրջաններէ ներկայ գրուեցան բարձրաստիճան անձնատրութիւններ եւ ուխտաւորներ: Տասնըվեցերորդ դարուն կառուցուած Ս. Կիրակոս եկեղեցին ամբողջ աշխարհի Հայ եկեղեցիներու մէջ բացառիկ փեղ մը կը գրաւէ: Վերջին փաստամեակներուն եկեղեցին անխնամ եւ քանդուած վիճակի մը մէջ կը գրուէր, սակայն անոր վերանորոգութեան շնորհիւ, որուն ծախքերուն իրենց մասնակցութիւնը բերին նաեւ արքայապետին հայերը, Ս. Կիրակոս եկեղեցին վերաստացաւ իր պարմական գեղակերպութիւնը:

Արեւելեան թեմի ուխտաւորները Իսթանպուլ հասան ուրբաթ, հոկտեմբեր 21-ին՝ դիմաւորուելով Կ. Պոլսոյ Աթոռի Պարիիարքեպօս Ընդհանուր փոխանորդ Գերշ. Տ. Արամ արք. Աթէշեանի կողմէ: Նոյն երեկոյեան անոնք ընթրիքի հիւրը եղան Արամ Սրբազանին: Այս ընդունելութեան համար խորին շնորհակալութիւն յայտնեց Գերշ. Տ. Խաժակ արք. Պարսամեան:

Շաբաթ առաօտ, ուխտաւորներու խումբը Տիգրանակերպ մեկնեցաւ: Տեղական օդանաւակայանին մէջ դիմաւորուեցաւ Ս. Կիրակոս եկեղեցոյ ծխական խորհուրդին կողմէ: Անոնք այցելեցին Տիգրանակերպի Հին քաղաքը եւ Ս. Սարգիս եկեղեցին:

Ճամբու ընթացքին կը ծածանէին հայկական, թրքական եւ քրդական ազգային դրօշակները «Բարի եկաք քուն» վերբառութեամբ: Քաղաքին մէջ ուրախութեան եւ ջերմութեան մթնոլորտ կը փիրէր:

Ս. Կիրակոս եկեղեցոյ վերածումը սկսաւ յետ միջօրէի ժամը 5:00-ին: Գերշ. Տ. Արամ արք. Աթէշեան, Գերշ. Տ. Խաժակ արք. Պարսամեան, Գերշ. Տ. Վիգեն արք. Այգազեան, Գերշ. Տ. Շահան եպս. Սարգիսեան (Սուրիոյ առաջնորդ) եւ Գերշ. Տ. Սահակ եպս. Մաշալեան (Իսթանպուլէն) օժեցին հինգ խորանները: Ներկայ էր նաեւ Կեդրոնական Եւրոպայի Հայրապետական պատուիրակ Հոգշ. Տ. Հայկազուն ծ. վրդ. Նահապետ:

Այս արարողութեան մասնակցեցան աւելի քան 2.000 հոգի, որոնց կարգին ուխտաւորներ Իսթանպուլէն, Միացեալ Նահանգներէն, Հայաստանէն, Հոլանդայէն, Գերմանիայէն, Սուրիայէն եւ Լիբանանէն:

Ներկայ էին Իսթանպուլի Միացեալ Նահանգաց Ընդհանուր Դեսպան Սքաթ Քիլլըր, Արմանայի Միացեալ Նահանգաց Դեսպան Տարիէն Տարնէլ, Տիգրանակերպի քաղաքապետ Օսման Պայրէմիր, Սուր Իշի շրջանի քաղաքապետ Ապրուլա Տէմիրպաս եւ

Միացեալ Նահանգաց Ուորվիքի (Ռոպ Այլընդ) քաղաքապետ Սթաթ Անտրիսեան, որոնք հեղափոխութեամբ հետեւեցան արարողութեանց եւ այս պարմական իրադարձութեան:

Արարողութեան աւարտին՝ Տիգրանակերտի քաղաքապետ Օսման Պայրէմիր նախ հայերէն, եւ ապա քրդերէն, թրքերէն, անգլերէն եւ արաբերէն լեզուներով բարի գալուստ մաղթեց այցելուներուն: Նայ ուխտատրներուն ըսաւ. «Բարի եկաք ձեր փունը: Դուք հիւրեր չէք այսպէղ, ասիկա ձեր փունն է: Ամէն անգամ որ հոս կու գաք՝ ձեր փունը եկած կ'ըլլաք: Այսօր ուրախ եւ բացառիկ օր մըն է ոչ միայն ձեզի համար, այլ բոլորիս համար: Մենք բոլորս գիտենք անցեալի պարահարներուն մասին եւ մեր մաղթանքն է որ մեր գաւակները միասնաբար փօնեն յառաջիկայի յաջողութիւնները»: Քաղաքապետի այս արտայայտութիւնները յաճախ ընդմիջուեցան ծափահարութիւններով. ներկաները իրենց երախտագիտութիւնը յայտնեցին այն հաստատ վկայութեան համար, որ այս քաղաքը իրապէս հայկական պարմական կեդրոն մը եղած է:

«Յոյսի օր մը». Քաղաքապետ Պայրէմիր ճաշկերոյթով մը հիւրասիրեց եկեղեցականներն ու հիւրերը: Ներկայ էին նաեւ Միացեալ Նահանգաց Ընդհանուր դեսպանը եւ Արամայի դեսպանը:

Ս. Կիրակոս եկեղեցոյ ծխական խորհուրդի արեւնապետ Վարդգէս Էրկիւն Այիք բարի գալուստ մաղթեց ներկաներուն, իր շնորհակալութիւնը յայտնեց բոլոր անոնց՝ որոնք իրենց նիւթական մասնակցութիւնը բերած էին եկեղեցոյ վերանորոգման ծախքերուն եւ հրախիւն Գրեշ. Տ. Խաժակ արք. Պարսամեանը իր սրտի խօսքը ըսելու:

Սրբազան Նայրը ի մէջ այլոց ըսաւ. «Այսօրուան իրականացած յաջողութիւնը մեծ նշանակութիւն ունի բոլորիս համար: Միացեալ ջանքերու շնորհիւ սկիզբ առաւ այս ծրագիրը: Այս նախաձեռնութեան շնորհիւ մենք յուսալից ենք, որ այսօրը ամենէն աւելի յոյսի օր մըն է, օր մը՝ ապագային նայելու լաւարեսութեամբ: Որպէս Ամերիկայի ուխտատրներ բախարատը ենք, որ մասնակցից կ'ըլլանք այս պարմական հանդիսութեան եւ կը բաժնենք լաւարեսութեան յոյսը»: Ապա Սրբազան Նայր «Ս. Վարդան» մրցանակը յանձնեց քաղաքապետ Օսման Պայրէմիրի եւ քաղաքապետ Ապրուլա Տէմիրպասի: Իսկ Գրեշ. Տ. Արամ արք. Աթէշեան արծաթեայ յուշանուէրներ յանձնեց զոյգ քաղապետներուն եւ եկեղեցոյ վերանորոգման ծրագիրի ճարտարապետին:

Քաղաքապետ Պայրէմիր եզրափակեց օրուան հանդիսութիւնը շեշտելով. «Այսօրուան առիթը միայն փօնախմբութեան առիթ մը չէ, այլ օր մը՝ մեր ներողութիւնը յայտնելու անցեալի ցաւալի միջադէպերուն համար: Մենք կ'ուզենք, որ դուք դարձեալ գաք ոչ որպէս զբօսաշրջիկ, այլ որպէս ձեր փունը վերդարձող անհարներ»:

Կիրակի առաւօր վերածուած Ս. Կիրակոս եկեղեցոյ մէջ պարարագեց եւ քարոզեց Գրեշ. Տ. Արամ արք. Աթէշեան: Իսկ Կոմիտասեան պարարագը երգեցին Ֆելիքոյի Սրբոց Վարդանանց եկեղեցոյ դպրաց դասի անդամները: Նայ եկեղեցականներու կարգին ներկայ էին նաեւ Ապիտէնի Ասորի Ուղղափառ Եկեղեցոյ Եպիսկոպոսը, Կոնստանդնուպոսոյ Տիեզերական Պատրիարքի ներկայացուցիչը եւ զոյգ քաղաքապետները:

Յաւարտ Ս. Պապարագի հոգեհանգստեան մասնաւոր պաշտօն կատարուեցաւ հանգուցեալ առաջնորդներու, հոգեւոր հովիւներու, Ս. Խորանի սպասարկողներու եւ Տիգրանակերպի հաւարացեալներու հոգիներու խաղաղութեան համար:

Յաջորդ օրը ծրագրուած էր երթալ Վան՝ այցելելու համար Աղթամարի Ս. Խաչ եկեղեցին, սակայն երկրաշարժի պարճառաւ ջնջուեցաւ այս այցելութիւնը: Ուխտաւորները այցելեցին Մարտինի մօտ Տէրէքի շրջանին մէջ գտնուող եւ ԺԷ դարուն կառուցուած Ս. Գեորգ եկեղեցին: Անոնք հանդիպեցան եկեղեցւոյ հոգաւարին, որ 300 տարուան հնութիւն ունեցող Աստուածաշունչ մը եւ շարակնոց մը կը պահէր եկեղեցւոյ մէջ: Ուխտաւորները դիմաւորուեցան Էյուպ Կիւվէնի կողմէ, որ հեղինակն է հայկական ցեղասպանութենէն վերապրողի մը կենսագրական գիրքին՝ «Գոհար» խորագիրով: Այս այցելութեան ընթացքին որոշ թիով տեղացիներ մօտեցան ուխտաւորներուն յայտնելու համար, որ իրենք հայկական ծագում ունին:

Խումբը հոկտեմբեր 25-ին կը վերադառնայ Իսթանպուլ եւ շաբաթավերջին՝ Միացեալ Նահանգներ:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԹԵՄԻ
ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԴԻՎԱՆ

ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄ

Նոյեմբեր 25-ին ՆՃ Ազգային ժողովում քննարկման դրվեցին եւ առաջին ընթերցմամբ ընդունվեցին «Գույքի հարկի մասին» եւ «Նողի հարկի մասին» ՆՃ օրենքներում առաջարկված փոփոխությունները՝ Նայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցուն գույքի եւ հողի հարկերից ազատելու վերաբերյալ:

Այս առնչությամբ հասարակության մեջ, լրարվամիջոցներում ընթացող քննարկումների եւ հնչող քննադատության առիթով հարկ ենք համարում տեղեկացնել հետևյալը:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը ողջունում է օրենքներում համապատասխան այդ փոփոխությունների որդեգրումը, ինչն արտահայտությունն է հայրենի պետության կարևոր գորակցության՝ Մայր Եկեղեցուն հայ ժողովրդի կյանքում դարերի իր հոգևոր առաքելության իրականացման ճանապարհին:

Ինչ վերաբերում է ԱԺ-ին ներկայացված Մայր Աթոռի անշարժ գույքի հրապարակված աշխատանքային ցուցակին եւ դրանում տեղ գտած տարակուսանք առաջացնող անուններով կառույցներին, ապա դրանք ներկայացված են այն անվանումներով, որոնցով փոխանցվել են Եկեղեցուն կամ ձեռք բերվել եւ դեռ արձանագրված են ՆՃ Անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեում: Նշյալ կառույցներն այսօր Եկեղեցու կողմից օգտագործվում են հոգևոր-կրթական, սոցիալական բարեգործական տարբեր նպատակներով:

Միևնույն ժամանակ տեղեկացնում ենք, որ Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցին շահութաբեր ձեռնարկություններ չունի, և Մայր Աթոռի եկամույնները գոյանում են մոմի, հոգևոր գրականության վաճառքի և ազգային հաստատությունների ու անհատների բարերարությունների շնորհիվ:

ՄԱՅՐ ԱԹՐՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՂԱՄԱԿԱՐԳ

ՌՈՒՄԻՆ ԲԱՂԱՔԱՊԵՏՆԵՐԻ ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԱՅՅԸ ՄԱՅՐ ԱԹՐՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆ

Նոկտեմբերի 25-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Մայր Աթոռի Նրապարակչական բաժնի Կնոսթոն Ս. Նաթան եպիսկոպոս Նովհաննիսյանն ընդունեց Ռոմինիայի քաղաքացիների պատվիրակությունը, որի կազմում էին Պիտեշտի քաղաքացի Թուդոր Պենդիուկին, Ֆոկշանի քաղաքացի Բոգդան Մարիչանին, Ռոմանի քաղաքացի Լաուրենցիու Լեոբանուին, Գեոլայի քաղաքացի Օվիդիու Դրագանին, Դումբրավենի քաղաքացի Զորջեպա Իրիմիեյին և Ֆրումոսայի քաղաքացի Տիբոր Ֆերենցին:

Սրբազան Հայրը, ողջունելով քաղաքացիների այցը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին, ներկաներին փոխանցեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի բարեմաղթանքներն ու օրհնությունը:

Հանդիպման ընթացքում անդրադարձ կատարվեց հայ և ռոմին ժողովուրդների բաժանմանն ու եղբայրական հարաբերություններին: Սրբազանն իր խոսքում ընդգծեց, որ նման ջերմ հարաբերությունների վկայությունն ու երաշխիքն է այն իրողությունը, որ Հայ Եկեղեցին ու հայ ժողովուրդն իր համայնքով Ռոմինիայում ունեն երկար և ուրույն պատմություն, և հայ ժողովրդի դարավոր այս ներկայությունը կերպել է հարուստ մշակութային ժառանգություն: Այս առիթով Սրբազան Հայրն իր գնահատանքը բերեց ներկաներին և Ռոմինիայի իշխանություններին՝ հայ ժողովրդի գավակների հանդեպ մշտապես դրսևորած եղբայրական վերաբերմունքի համար: Կարևորելով նման փոխադարձ այցելությունների անհրաժեշտությունը որպես երկու ժողովուրդների բարիդրացիական հարաբերությունների պահպանման երաշխիք՝ Նաթան Սրբազանը նշեց, որ հաջորդ փարի Նոբին Սրբության նախագահությամբ կրոնախմբվի Սուգավայի հայոց վանքի 500-ամյակը՝ վստահություն հայտնելով, որ այն իրապես պետք է լինի ոչ միայն հայ, այլև ռոմին հավաքագյալ ժողովրդին:

Քաղաքացիներն իրենց հերթին շնորհակալություն հայտնեցին ջերմ ընդունելության համար՝ մեծ օրհնություն նկատելով հայոց հոգևոր կենտրոնում գտնվելը:

ՄԱՅՐ ԱԹՐՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՂԱՄԱԿԱՐԳ

**ՌԴ ՆԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԻ ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅԱՆ
ԱՅՅԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆ**

Նոկտեմբերի 28-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Վանական խորհրդի նախագահ Տ. Նաթան եպիսկոպոս Նովիաննիսյանն ընդունեց Ռուսաստանի Դաշնության Նասարակական պալատի պարզվիրակությունը՝ գլխավորությամբ ՌԴ Նասարակական պալատի քարտուղարի Կրեդակալ Միխայիլ Օստրովսկու:

Պարզվիրակությանն ուղեկցող ՆՆ Նանրային խորհրդի նախագահ Վազգեն Մանուկյանը ներկայացրեց ՆՆ Նանրային խորհրդի եւ Նասարակական պալատի միջեւ հասարակված կապերը եւ հոկտեմբերի 27-ին ստորագրված համաձայնագրով նախանշվող համագործակցությունը փառքեր ոլորտներում:

Այնուհետև Նաթան Սրբազանը ներկաներին փոխանցեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսի օրհնությունն ու բարեմաղթանքները: Սրբազան Տայրը կարեւորեց հանրային խորհուրդների դերակապարտությունը հասարակության կյանքում եւ ողջունեց փառքեր երկրների համանուն կառույցների միջեւ հասարակվող համագործակցությունը՝ ի խնդիր հանրության կյանքում առկա հարցերի համապետ ուժերով հաղթահարման: Սրբազանը նաեւ ընդգծեց հանրային խորհուրդների կարեւոր առաքելությունը հասարակական կյանքում բարոյական արժեքների ամրապնդման գործում:

ՌԴ Նասարակական պալատի քարտուղարի Կրեդակալ Միխայիլ Օստրովսկին իր ուրախությունն արտահայտեց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին այցի առիթով: Իր հերթին նա ներկայացրեց ՌԴ Նասարակական պալատի գործունեությունը եւ համագործակցությունը եկեղեցիների հետ:

Տանդիպմանն անդրադարձ կարարվեց նաեւ հայ համայնքին, ինչպես նաեւ Տայ Առաքելական եւ Ռուս Ուղղափառ եկեղեցիների ջերմ եղբայրական հարաբերություններին: Պարզվիրակությունն ուրախություն հայտնեց նաեւ Մոսկվայում հայկական եկեղեցական համալիրի կառուցման առիթով՝ նկատելով, որ դա երկու հավաքակից ժողովուրդների ջերմ հարաբերությունների խոստուն վկայությունն է:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՐԳ

ՆՈՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պարբիարք եւ Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսի փնօրինությամբ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի կառույցներում եւ Տայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու թեմերում կարարվել են նոր նշանակումներ:

Սյունյաց թեմի առաջնորդական Կրեդակալ Տ. Զավեն արեղա Յագիչյանն ազարվել է իր պարականություններից եւ ծառայության նշանակվել Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում: Տ. Մակար վարդապետ Տակոբյանը, ազարվելով Ս. Գայանե վանքի վանահոր

պարտականություններից, ծառայության է կոչվել Սյունյաց թեմում՝ որպես առաջնորդական փեղապահ:

Մայր Աթոռի միաբան Ս. Նարություն արեղա Կիրակոսյանը նշանակվել է Նառիճավանքի ընծայարանի փեսուջ: Ս. Կորյուն արեղա Առաքելյանը, ազատվելով Շիրակի թեմում ստանձնած պարտականություններից՝ հոգևոր իր ծառայությունը կշարունակի Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում:

ՄԱՅՐ ԱԹՐԱՆ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՂԱՄԱԿԱՐԳ

ԿԱՐԳԱԼՈՒՅԾ Է ՆՈՉԱԿՎԵԼ Ս. ՆԱԿՈՐ ՔԱՆԱՆԱ ՉԵՐՔԵԶՅԱՆԸ

Նոկտեմբերի 4-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի փնտրիւթյամբ կարգաւոյծ է հռչակվել Ավստրալիայի եւ Նոր Զելանդիայի հայոց թեմի հոգևոր սպասավոր Ս. Նակոր քահանա Չերքեզյանը՝ Ավստրալիայի եւ Նոր Զելանդիայի հայոց թեմի առաջնորդ Ս. Ադան արքեպիսկոպոս Պալիոզյանի եւ թեմական խորհրդի խնդրանքի հիման վրա:

Կարգաւոյծ հռչակված հոգևորականն այսուհետ կդասվի աշխարհականների շարքը եւ կկոչվի ավագանի անունով՝ Սարգիս Չերքեզյան:

ՄԱՅՐ ԱԹՐԱՆ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՂԱՄԱԿԱՐԳ